

Pasiūlos mažinimui - TAIP, o poreikiui - ?!

Kuriant gražesnę ir blaivesnę Lietuvą, reikalingas nuoseklus ir ilgalaikis procesas, apimantis konkrečius darbus, priemones bei nenutrūkstamą švietimą nuo pat mažų dienų. Tikėtina, kad alkoholio reklamos, jo pardavimo prieigos ribojimas bent kažkiek sumažins **pasiūlą**. Tačiau daug svarbiau yra sumažinti vartotojų **poreikį**. Tam reikia ne tik gerų norų ir draudimų, bet ir finansinių išteklių, kurie atsipirks tolimesnėje perspektyvoje. Kviečiu ir raginu valdančiuosius, opoziciją ir visą visuomenę susitelkti būtinai ilgalaikiai programai kovai su priklausomybėmis bei numatyti finansavimą, kad būtų užtikrintas:

1. Nuoseklus švietėjiškas - auklėjimasis darbas su visa visuomene, rodant priklausomumo negatyvą ir sveikos gyvensenos pozityvą ikimokyklinėse įstaigose ir mokyklose, tam skiriant konkretų laiką ir nuosekliai dirbant šiuo klausimu.
2. Vaikų dienos centrų veiklos skatinimas, tėvų įtraukimas į dienos centrų veiklas, jų lankymas namuose. Būtina numatyti vaikų dienos centrų aiškų, konkretų, bent dalinį, ne mažiau 50 % finansavimą krepšelio forma, o likusios dalies finansavimą - pasitelkus projektinę veiklą.
3. Savivaldybių ir kaimo bendruomenių skatinimas ir įtraukimas į priklausomybių ligų prevencijos veiksmus ir sveiko gyvenimo būdo propagavimą bei projektinę užimtumo veiklą.
4. Priklausomybės, kaip ligos, pripažinimas ir jos gydymo finansavimas iš ligonių kasų.
5. Priklausomybės ligų centrų plėtra visoje Lietuvoje bent iki 200 – 300 vietų.
6. Priklausomybių ligos gydymo metodikos (pvz., *Minesotos* Dvylikos žingsnių ir Dvylikos tradicijų programa) visuose šalies priklausomybės ligų centruose unifikavimas ir jos įgyvendinimas.
7. Sveikstančių priklausomų žmonių reintegracija į visuomenę, skatinant reabilitacijos centrų veiklą ir plėtrą, įtraukiant darbo biržas, bendruomenes, kitas valstybines ir visuomenines organizacijas.
8. Psichoterapeutų praktikų, galinčių dirbti su priklausomais žmonėmis, atranka, mokymas, jų statuso įteisinimas.
9. Psichologų ir psichoterapeutų darbo apmokėjimo įvertinimas ir sisteminė atlyginimų peržiūra.

10. Nuoseklios, ilgalaikės priklausomybių prevencijos veiksmų programos parengimas ir tikslinių finansinių išteklių numatymas šiems veiksams įgyvendinti.

Tai ambicingi ir būtini darbai sprendžiant aktualią problemą ir siekiant, kad Lietuva taptų laimingų žmonių valstybe. Kovodami su alkoholizmu, didžiausią dėmesį skirkime ne tik pasekmėms gydyti, o šių problemų priežasčių įveikimui.

Jonas Varkalys, Seimo Liberalų sąjūdžio frakcijos narys